

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒

เรื่อง

คุณค่าวรรณคดี

ผู้สอน ครูกฤษดา บุญสุวรรณ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คุณค่า
↓
วรรณคดี

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. ระบุหลักการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมได้
๒. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีวรรณกรรมที่อ่านได้

ใบความรู้

ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้
เรื่อง กวีโวหาร

ดาวน์โหลดใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th รายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

กวนไวหาร

(รสวรรณคดีไทย)

รสวรรณคดี (กวีโวหารที่เน้นเนื้อความเป็นหลัก)

คือ คุณลักษณะของวรรณกรรมที่สามารถทำให้

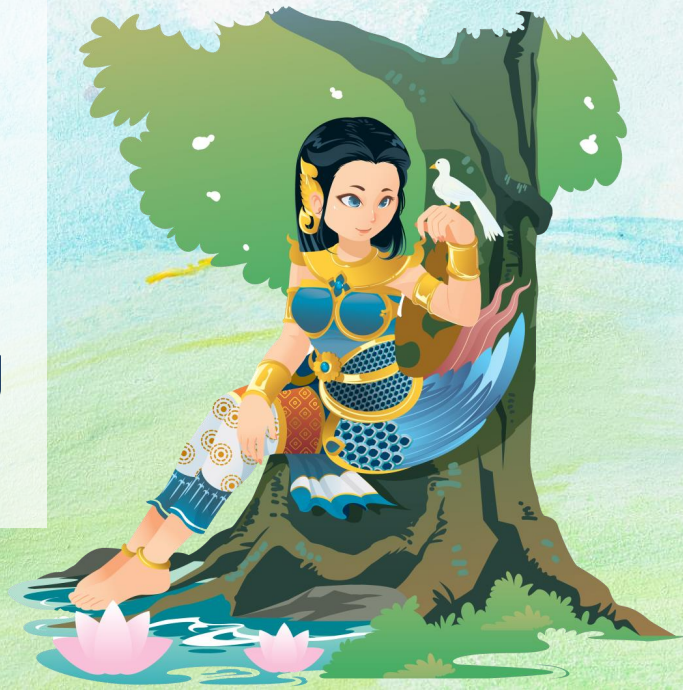
ผู้อ่านมีอารมณ์ ความคิดตอบสนองได้

เปรียบเหมือนกับอาหารที่มีรสชาติต่าง ๆ

เช่น เปรี้ยว หวาน เป็นต้น

เสาวรจณี
นารีปราโมทย์
พิโรธวาหัง
ลัลลาปึงคพิไสย์/ลัลลาปึงคพิสัย

๑. เสาวรจณี (คำประพันธ์ที่ไพเราะ)

การแต่งบทร้อยกรองให้มีเนื้อความและท่วงทำนอง

ชมโฉม ชมความงาม เติมหมายถึง

ชมความงามหรือชมโฉมบุคคล แต่ต่อมามีการใช้โวหาร

นี้ชมธรรมชาติ ชมสัตว์ สิ่งของ หรือสถานที่ด้วย

“หนุ่มน้อยโสภาหน้าเสียดาย   ควรจะนับว่าชายโฉมยง
ทนต์แดงดั่งแสงทับทิม   เพริศพริ้มเพราธิ์กับขนง
เกศ่าปลายงอนงามทรง   เหวอองค์สารพัดไม่ขีดตา

(อิเหนา : พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย)

๒. นารีปราโมทย์ (ซึ่งเป็นที่ยินดีของหญิง)

คือ การแต่งบทร้อยกรองให้มีเนื้อความและ
ท่วงทำนองไพเราะและแสดงความรักต่อนางอันเป็นที่
ต้องใจ

“ถึงม้วยดินสิ้นฟ้ามหาสมุทร
    แผ่นดินเกิดในไต้หล้าสุธาธาร
    แผ่นดินเนื้อเย็นเป็นห้วงมหรธรณพ
    แผ่นดินเป็นบัวตัวผีเป็นภูมรา
    เจ้าเป็นถ้ำอำไพขอให้ผี
    จะติดตามทราวมสงวนนวลละออง

    ไม่สิ้นสุดความรักสมัครสมาน
    ขอพบพานพิศวาสไม่คลาดคลา
    พี่ขอพบศรีสวัสดิ์เป็นมัจฉา
    เซยฃกาโกสุมปทุมทอง
    เป็นราชสีห์สมสู่เป็นคู่สอง
    เป็นคู่ครองพิศวาสทุกชาติไป”
(พระอภัยมณี : สุนทรภู่)

๓. พิโรธวาที (ถ้อยคำที่แสดงความโกรธ)

คือ การแต่งบทร้อยกรองให้มีเนื้อความและ
ท่วงทำนองแสดงความโกรธ ตัดพ้อต่อว่า เสียดสี
เหน็บแนม ประชดประชัน หรือเยาะเย้ย

“เอออุเหม่มะมิ่งชิข้างกระไร

ทุทาสสฤลฉะนี้ไฉน

ก็มาเปนฯ

คืก บ ถึงและมิ่งก็ยั้งมิเห็น

จะน้อยจะมากจะยากจะเย็น

ประการใดฯ

อวดฉลาดและคาดแถลงเพราะใจ

ขยาดขยั้นมิทันอะไร

ก็หมิ่นกฺฯ”

(สำมคคือภทคำฉั้นท์ : ชิต บุรทัต)

๔. ลัลลาปังคพิไสย์ (วิสัยแห่งการรำพัน)

คือ การแต่งบทร้อยกรองให้มีเนื้อความและ
ท่วงทำนองคร่ำครวญ หรือรำพันถึงบุคคลอื่นเป็น
ที่รัก หรือรำพันถึงความทุกข์กายทุกข์ใจ

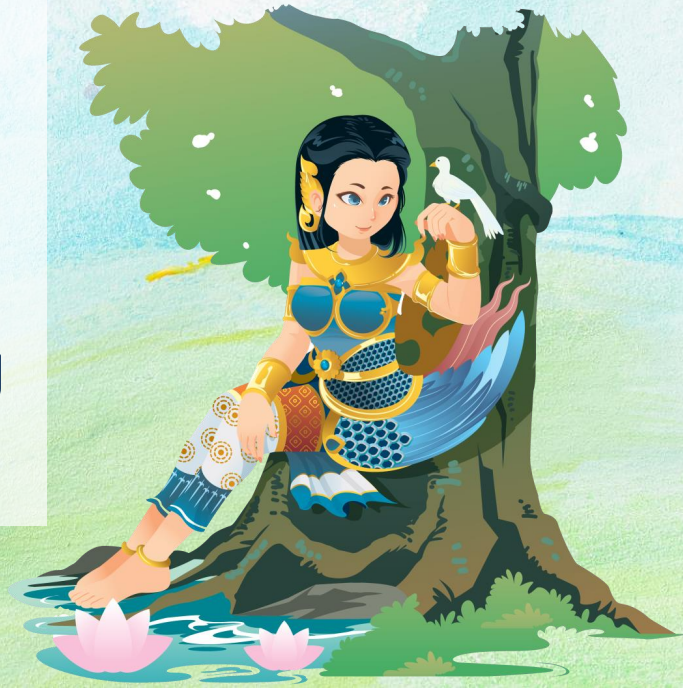

“เคยหมอบไถลได้กลิ่นสุคนธ์ตรลบ
สิ้นแผ่นดินสิ้นรสสุคนธา

ละอองอบรสรื่นชื่นนาสา
วาสนาเราก็สิ้นเหมือนกลิ่นสุคนธ์”
(นิราศภูเขาทอง : สุนทรภู่)

เสาวรจณี
นารีปราโมทย์
พีโรธวาทั้ง
ลัลลาปังคพิไสย์/ ลัลลาปังคพิสัย

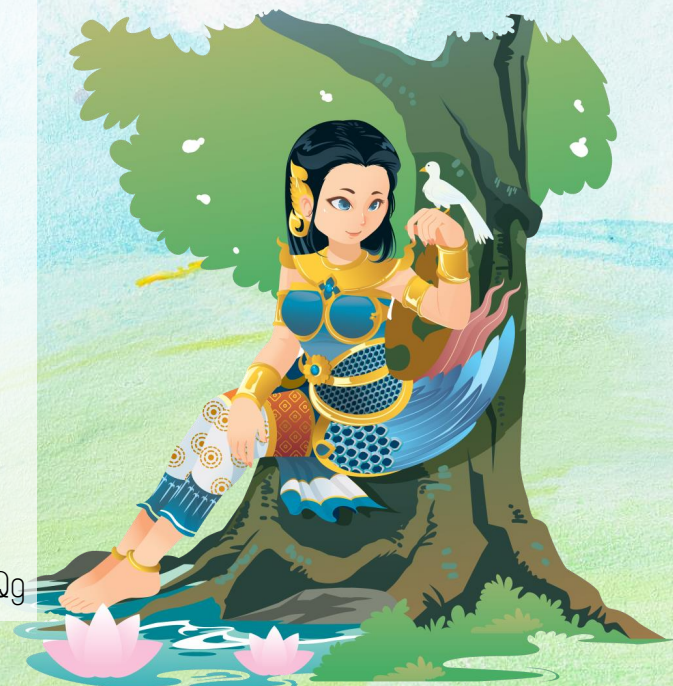
ชวนให้ฟังเพลง

ก่อนว่ารักก็มีเพียงความฝัน กลับได้พบเมื่อเธอเข้ามา
จับมือเธอ ชบลงตรงข้างกัน
ขอยู่อย่างนั้นเหมือนเวลาไม่หมุนไป
(ได้พบเธอ — วิชญ์วิสิฐ หิรัญวงษ์กุล)

ขอขอบคุณเพลงประกอบการสอน
เพลง ได้พบเธอ Pchy (OFFICIAL AUDIO)
เผยแพร่วันที่ 13 มกราคม 2558
เผยแพร่โดย StudioCommuan Channel
ที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=QjHaMG4xHQg>

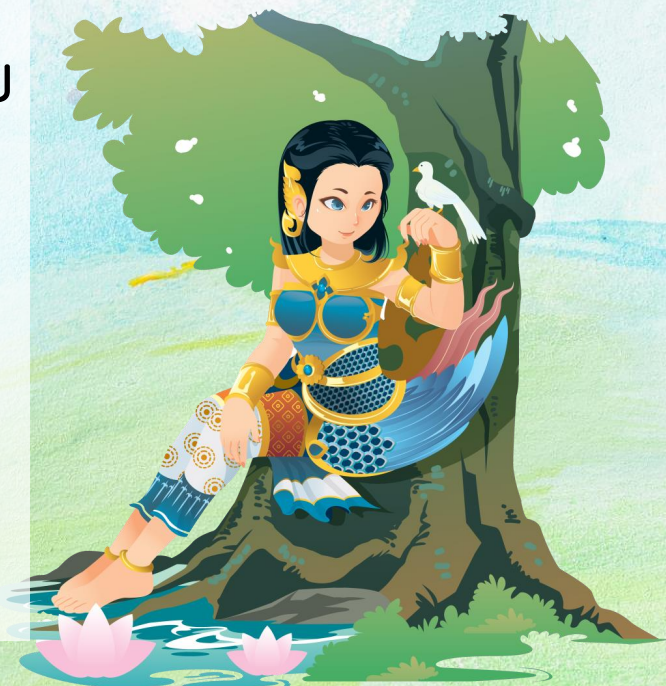

เหลือเพียงความรัก ที่ไม่มีเธอแล้ว
คิดถึงเธอ มากมายเท่าไรก็ไม่มีวันได้พบเจอ
กลับมีเหลือเพียงตัวฉัน กับใจที่มันแทบสลาย
(แต่เธอที่รัก — เคลียร์)

ขอขอบคุณเพลงประกอบการสอน
เพลง แต่เธอที่รัก
เผยแพร่วันที่ 20 มกราคม 2558
เผยแพร่โดย Ji Orge

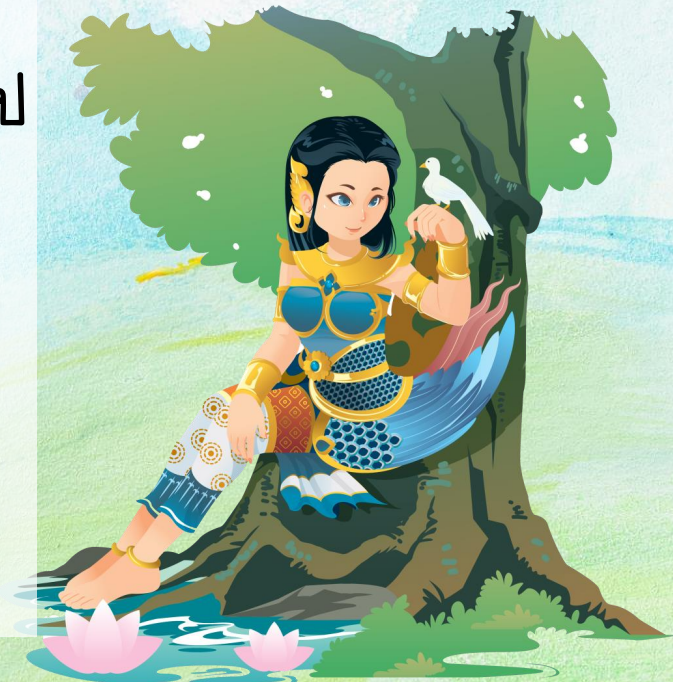
ที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=Ghx3YgmLAPo>

จากนี้ไม่เหลือ หัวใจที่มีคงสลาย
อยากจะบอกเธอกับนาย ว่าจะไปตายที่ไหนก็ไป
(เลวทั้งคู่ – เพลง)

ขอขอบคุณเพลงประกอบการสอน
เพลง เลวทั้งคู่ - Flame
เผยแพร่วันที่ 21 พฤศจิกายน 2557
เผยแพร่โดย Flame - Topic
ที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=RRkTwyIh-sI>

แก้มน้องนางนั้นแดงกว่าใคร

ใจพี่จมแทบพสุธา

ดวงฤทัยหรือดวงแก้วตา

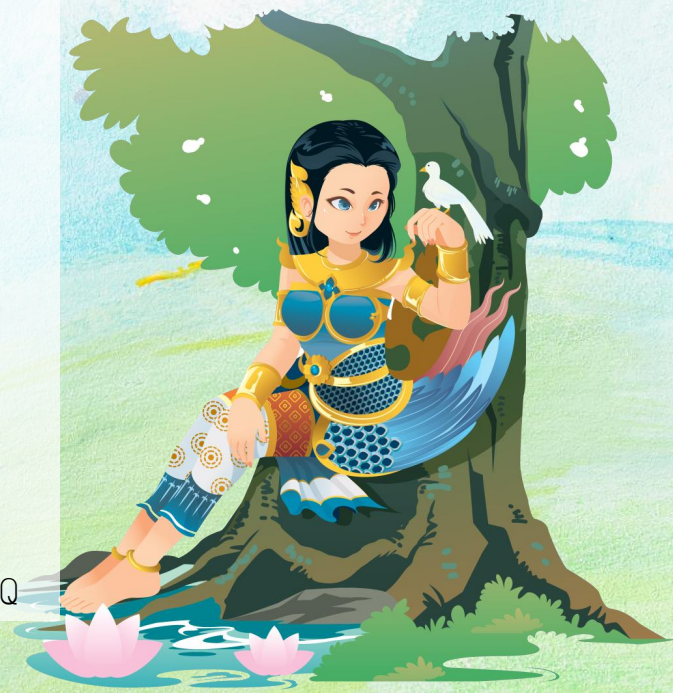
ดูจดวงดาราดวงดาวดวงไหน

(แก้มน้องนางนั้นแดงกว่าใคร — เขียนไขและวานิช)

ขอขอบคุณเพลงประกอบการสอน
เพลง แก้มน้องนางนั้นแดงกว่าใคร - เขียนไขและวานิช
เผยแพร่วันที่ 21 มีนาคม 2562
เผยแพร่โดย เขียนไขและวานิช

ที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=ykRGStsDNgQ>

กวีนิพนธ์ : รสวรรณคดีไทย

เสาวรสจัน

แก้มน้องนางนั้นแดงกว่าใคร
ใจพี่จมนแทบพสุธา
ดวงฤทัยหรือดวงแก้วตา
ดูจดวงดาราดวงดาวดวงไหน
(แก้มน้องนางนั้นแดงกว่าใคร - เขียนไชและวานิช)

นารีปราโมทย์

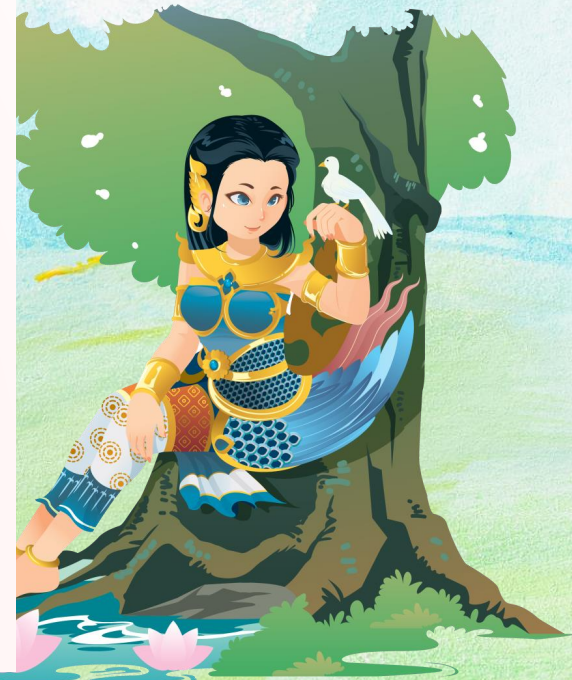
ก่อนว่ารักมีเพียงความฝัน
กลับได้พบเมื่อเธอเข้ามา
จับมือเธอ ชบลงตรงข้างกัน
ขออยู่อย่างนั้นเหมือนเวลาไม่หมุนไป
(ได้พบเธอ - วิชญ์วิสิฐ หิรัญวงษ์กุล)

พิโรธวาทัง

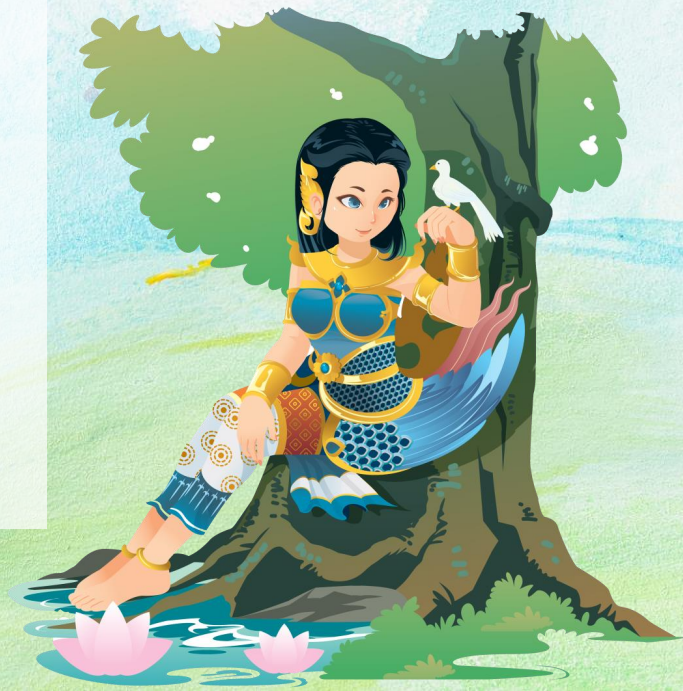
จากนี้ไม่เหลือ หัวใจที่มีคงสลาย
อยากจะบอกเธอกับนาย
ว่าจะไปตายที่ไหนก็ไป
(เลวทั้งคู่ - เฟลม)

สลลบบังคพิไสย์

เหลือเพียงความรัก ที่ไม่มีเธอแล้ว
คิดถึงเธอ มากมายเท่าไรก็ไม่วันได้พบเจอ
กลับมีเหลือเพียงตัวฉัน กับใจที่มันแทบสลาย
(แต่เธอรัก - เคลียร์)

เสาวรจงามดี
นารีจิบหญิง
พิโรธโกรธจริง
แฟนทิ้งลลาบั้ง

ชวนให้ทำ

ให้นักเรียนหาเพลงที่ตนเองชื่นชอบ
พร้อมเขียนเนื้อเพลงและบอกর স্বরណคดีจากเพลง

กวนใจहार

บทเรียนครั้งต่อไป

คุณค่าด้านวรรณศิลป์

ดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑